Կարինե Մելիքյան

“NARRATIO DE REBUS ARMENIAE”
ՀԱՅ-ՔԱՂԿԵԴՈՆԱԿԱՆ ԵՐԿԸ ՎԱՂ ՄԻՋՆԱԴԱՐՅԱՆ ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԵՎՈՐ ՍԿԶԲՆԱՂԲՅՈՒՐ

ԵՐԵՎԱՆ-2007

Scanned with CamScanner

Գիրքը նուիրուած է Հայկական Բարեգործական
Ընդհանուր Միութեան հիմնադրման
փառապանծ դարեդարձին

Աշխատութեան ծախսերը հոգացել է Հ.Բ.Ը.Մ.
Սուրիոյ Շրջանակային Յանձնաժողովը

ՄԵՍՐՈՊ ԱՐՔ. ԱՇՃԵԱՆ
ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ
34

ARCH. MESROB ASHJIAN
BOOK SERIES
34

Scanned with CamScanner

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

Մելիքյան Կարինե Ռոբերտի

"NARRATIO DE REBUS ARMENIAE" ՀԱՅ-ՔԱՂԿԵԴՈՆԱԿԱՆ ԵՐԿԸ ՎԱՂ ՄԻՋՆԱԴԱՐՅԱՆ ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԵՎՈՐ ՍԿԶԲՆԱՂԲՅՈՒՐ

ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտի հրատարակչություն

ԵՐԵՎԱՆ-2007

Scanned with CamScanner

ՀՏԴ 27:941 (479.25)

ԳՄԴ 86.37+63.3 (2Հ)

Հ 959

Աշխատությունը հրատարակության է երաշխավորել ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտի գիտական խորհուրդը

Կարինե Մելիքյան

Մ 490 "NARRATIO DE REBUS ARMENIAE" ՀԱՅ-ՔԱՂԿԵԴՈՆԱԿԱՆ ԵՐԿԸ ՎԱՂ ՄԻՋՆԱԴԱՐՅԱՆ ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԵՎՈՐ ՍԿԶԲՆԱՂԲՅՈՒՐ. - Եր., ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստ. հրատ., 2007.-165 էջ:

Խմբագիր՝ ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս Հրաչ Բարթիկյան

Ներկա ուսումնասիրությամբ վեր է հանվում Narratio de rebus Armeniae երկի աղբյուրագիտական մեծ արժեքը: Գրված լինելով քաղկեդոնական ոգով, այն միանգամայն անկախ է միջնադարյան հայ պատմագրության ավանդույթից: Իր բնույթով եզակի այս սկզբնաղբյուրը էական նշանակություն ունի միջնադարյան հայոց եկեղեցու պատմության, բյուզանդական եկեղեցու հետ նրա հարաբերությունների ուսումնասիրման, ինչպես և հայոց դավանական-ծիսական հարցերի հետազոտման գործում:

ԳՄԴ 86.37+63.3 (2Հ)

ISBN 978-99941-73-13-6

©Մելիքյան Կ. Ռ., 2007

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ 3

ԳԼՈՒԽ I. ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԵՐԵՔ ԺՈՂՈՎՆԵՐՆ (ՆԻԿԻԱՅԻ (325), ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍԻ (381), ԵՓԵՍՈՍԻ (431) ԸՆԴԳՐԿՈՂ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆԸ ՀԱՄԱՁԱՅՆ «NARRATIO DE REBUS ARMENIAE»-Ի 16

ԳԼՈՒԽ II. ՔԱՂԿԵԴՈՆԻ IV ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԸ /451թ./ ԵՎ ՀԵՏՔԱՂԿԵԴՈՆԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆԸ /V Դ. II ԿԵՍ – VIԴ. I ԿԵՍ/ ՀԱՄԱՁԱՅՆ "NARRATIO DE REBUS ARMENIAE"-Ի 32

Հայոց եկեղեցու պատմության «նախաքաղկեդոնական» շրջանի որոշ հարցերի շուրջ 32

Քաղկեդոնի IV տիեզերական ժողովը /451թ./ 41

Հետքաղկեդոնական ժամանակաշրջանը (Vդ. II կես – VIդ. I կես)..47

ԳԼՈՒԽ III. ՔԱՂԿԵԴՈՆԻ ԺՈՂՈՎԻ ՄԵՐԺՈՒՄԸ ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԿՈՂՄԻՑ ՀԱՄԱՁԱՅՆ «NARRATIO DE REBUS ARMENIAE» - ի 55

Մերժման և տարեթվի շուրջ պատմագիտության մեջ արտահայտված տարաբնույթ կարծիքների մասին..................................55

Դվինի I (506թ.) եկեղեցական ժողովը 60

Դվինի II եկեղեցական ժողովը (555թ.) 65

ԳԼՈՒԽ IV. ՀԱՅ-ԲՅՈՒԶԱՆԴԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԵՐԸ VI-VIIդդ. ՀԱՄԱՁԱՅՆ "NARRATIO DE REBUS ARMENIAE"-Ի............91

Հայ-բյուզանդական դավանական «միությունը» 572թ....................91

Հայ-բյուզանդական դավանական «միությունը» 591թ..................107

Աբրահամ Աղբաթանեցու (607-610/11) և Կոմիտաս Աղցեցու (613-628) աթոռակալության շրջանը..112

633թ. Կարինի ժողովը և հայ-բյուզանդական դավանական «միությունը» 121

Վարդապետ Հովհան Մայրագոմեցի 132

Հայ-բյուզանդական դավանական «միությունը» 689/90թթ............145

ՎԵՐՋԱԲԱՆ 153

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ 156

Scanned with CamScanner